

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 27. april 2022

Sag BS-12579/2021-HJR
(1. afdeling)

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
(advokat Inge Houe)

mod

HK Danmark som mandatar for
A
(advokat Tina Sejr Gad, beskikket)

og

Sag BS-12583/2021-HJR

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
(advokat Inge Houe)

mod

HK Danmark som mandatar for
B
(advokat Tina Sejr Gad)

Biintervenient til støtte for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring:
Tryg Forsikring A/S
(advokat Marlene Gjedde)

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 11. afdeling den 1. marts 2021 (BS-27379/2020-VLR og BS-27388/2020-VLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Vibeke Rønne, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Jørgen Steen Sørensen.

Påstande

Appellanten, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, har påstået frifindelse.

Indstævnte, HK Danmark som mandatar for A og B, har påstået stadfæstelse.

For det tilfælde, at Højesteret stadfæster landsrettens dom, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring påstået, at sagsomkostningerne for landsretten vedrørende B fastsættes til 16.500 kr. Over for denne påstand har HK Danmark taget bekræftende til genmæle.

Supplerende sagsfremstilling

Af anonymiserede afgørelser af 27. juli 2010 og 25. februar 2011 fra Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) fremgår bl.a., at renter efter arbejdsskadesikringslovens § 26, stk. 3, skal beregnes af de tilkendte beløb efter indeholdelse af skat.

Af en anonymiseret afgørelse af 17. september 2018 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der er omtalt i landsrettens dom, fremgår bl.a.:

”AIG skal betale renter af bruttobeløbet svarende til 175.818 kroner. Skadelidtes skattemæssige forhold er erstatningsfastsættelsen og forrentningen heraf uvedkommende. Der er ikke hjemmel i loven til alene at forrente af nettobeløbet efter skat.”

Det er for Højesteret oplyst, at der i sagerne vedrørende A og B ikke er fremsat refusionskrav efter bestemmelsen i arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1.

Forklaringer

Til brug for Højesteret er der afgivet forklaring af C og D.

C har forklaret bl.a., at han blev ansat i Arbejdsskadestyrelsen i december 1997. Han er nu chefkonsulent i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i den sektion, som har med erstatningsberegning at gøre, og som udbetaler erstatning i statens arbejdsskadesager og i erhvervs sygdomssager. Det er hans kontor, der har skullet forholde sig til spørgsmålet om, hvorvidt renter skal beregnes af brutto- eller nettobeløbet i forbindelse med opgørelse af renter ved for sen udbetaling af erstatning.

Hans kontor står for udbetalinger i statens arbejdsskadesager. Staten er selvforsikret på arbejdsskadeområdet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring udbetaler

erstatning for tab af erhvervsevne og tab af forsørger på vegne af staten, hvorefter der sker refusion. Der er etableret statslige forsikringsenheder tilknyttet de forskellige ressortområder. Det er også hans kontor, der forestår udbetaling af erstatning i erhvervssygdomssager uanset arbejdsgiver. Arbejdsgiverne har siden 1999 haft pligt til at sikre sig mod de ansattes erhvervssygdomme. Arbejdsgiverne betaler bidrag til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som udbetaler erstatning.

Hans kontor beregner renter af skattepligtig erstatning efter indeholdelse af skat. Man har, så vidt han kender til, gjort det på den måde siden hans ansættelse i 1997. Han har ikke selv foretaget beregningerne, men hans bud er, at der er tale om en overlevering af intern praksis, og at praksis er blevet fulgt ved beregning af renter af skattepligtig erstatning. Det fremgår ikke af en intern vejledning eller instruks, og der findes ikke en ekstern vejledning til eksterne interessenter, hvor metoden fremgår. Det er ikke hans opfattelse, at det har været gjort på andre måder.

Han har kendskab til, at det gøres på samme måde i erhvervssygdomssagerne, som også ligger i hans kontor. Derudover har han ikke kendskab til, hvordan arbejdsskadeforsikringsselskaberne beregner renter. Han foretager ikke renteberegningerne, men han er ansat i samme kontor som en kollega, D, der foretager renteberegningerne. Det er hans opfattelse, at den interne overlevering vedrørende renteberegning i realiteten kun gjaldt hans kontor, da det var hans kontor, der forestod udbetalinger og derfor stod for beregning af renter. Hans kontor beregner ikke renterne, hvis erstatning udbetales af et arbejdsskadeforsikringsselskab. Det er forsikringsselskabernes ansvar at udbetale efter loven.

Han har ikke forud for sagen været bekendt med afgørelsen af 17. september 2018. Han ved ikke, om der kan være flere afgørelser af den type, men han kan ikke udelukke det. Han har ikke kunnet finde en forklaring på afgørelsen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings sagsbehandlingssystem. Afgørelsen er truffet i et andet kontor af en sagsbehandler, der ikke er ansat længere. Der er flere kontorer, der arbejder med sagsbehandling og træffer afgørelser om erstatning. Han kan ikke udelukke, at de i andre tilfælde kan have truffet afgørelser, hvor renter beregnes af bruttobeløbet. Det kom bag på ham, at der var truffet en afgørelse om renter i et arbejdsskadekontor. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelser efter loven, som indeholder en morarentebestemmelse, og han finder det derfor ikke unaturligt, at et arbejdsskadekontor træffer afgørelse om rentespørgsmål, men han ville have forventet, at hans kontor var blevet kontaktet eller orienteret.

D har forklaret bl.a., at hun har været ansat i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring siden 1. oktober 1985. I dag arbejder hun med statslige ulykkesager, veteraner og besættelsestidens ofre. Hun står for udbetaling af de månedlige tilkendte

ydelser. Hun beregner ikke ydelsen. Der foreligger en afgørelse, som er truffet af kontoret, og ud fra den lægges der oplysninger ind i systemet, så der udbetales korrekt. Hun laver indtastningerne og sammenligner med afgørelsen. Hun har arbejdet med udbetalinger siden slutningen af 1990'erne. Hun har tidligere arbejdet i bogholderiet.

I forbindelse med indtastninger og udbetaling af erstatningsbeløb beregner hun morarenter. Hun beregner morarenter af nettobeløbet efter skat. Erstatningsbeløbet bliver lagt ind i systemet, som indhenter skattekort. Systemet beregner nettobeløb til udbetaling, og hun lægger dette beløb ind i et Excel-ark, hvor hun beregner morarenterne. Hun har beregnet renter af nettobeløbet, siden hun startede med arbejdet i slutningen af 1990'erne. Fremgangsmåden blev overleveret til hende fra en tidligere ansat, som hun overtog opgaven fra, da den tidligere ansatte gik på pension. Den tidligere ansatte havde siddet med sagerne i mange år. Hun stillede ikke spørgsmål til fremgangsmåden. Der var ingen skriftlig beskrivelse af beregningsmetoden.

Hun har ikke på noget tidspunkt truffet afgørelser i arbejdsskadesager. Hun har ikke tidligere set afgørelsen af 17. september 2018, da det er en selskabssag. Hun ved ikke, hvorfor afgørelsen blev truffet, og hun kender ikke til, hvordan renter normalt beregnes i selskabssager. Hun ser ikke selskabssagerne og beregner ikke renter i dem.

Supplerende retsgrundlag

Arbejdsskadesikringslovens § 26, stk. 1 og 3, og § 29, stk. 1, havde på de relevante tidspunkter i sagerne denne ordlyd:

”§ 26. Erstatninger og godtgørelsesbeløb efter denne lov udbetales til tilskadekomne og efterladte, jf. dog stk. 5.

...

Stk. 3. Udbetales de i stk. 1 omhandlede beløb senere end 4 uger fra datoen for underretningen om beløbets tilkendelse, forrentes beløbet fra udløbet af 4-ugersfristen, til betaling sker, med en årlig rente, der svarer til den rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v. I de i § 29, stk. 1, omhandlede tilfælde er fristen 14 dage fra datoen for kommunens eller Udbetaling Danmarks endelige meddelelse til den erstatningsudbetalende om refusionskrav.

§ 29. Kommunen og Udbetaling Danmark har på hvert sit sagsområde krav på refusion fra forsikrings-selskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af bidrag, jf. § 55, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension eller lov om aktiv

socialpolitik for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne, jf. §§ 17 og 17 a, eller tab af forsørger, jf. §§ 20-22. Refusionskravet omfatter forskellen mellem det beløb, som efter de nævnte love er udbetalt, og det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis erstatningen var blevet udbetalt samtidig med de sociale ydelser. Kommunens og Udbetaling Danmarks krav kan dog ikke overstige det beløb, der efter denne lov er tilkendt den pågældende for samme tidsrum. Refusionskravet bortfalder, hvis det ikke fremsættes inden 4 uger efter, at kommunen og Udbetaling Danmark har fået meddelelse om erstatningstilkendelsen.”

Anbringender

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har supplerende anført navnlig, at det for Højesteret er godtgjort, at der foreligger en langvarig praksis, hvorefter renter i sager som de foreliggende beregnes af det tilkendte beløb efter indeholdelse af skat. Dette er belyst i forklaringerne fra C og D og lagt til grund i Ankestyrelsens principafgørelse 48-19 af 21. oktober 2019 og i den arbejdsskaderetlige litteratur. Den omstændighed, at der er fremlagt enkeltstående eksempler på beregning af renter af tilkendte beløb før indeholdelse af skat, kan ikke ændre ved det anførte.

HK Danmark som mandatar for A og B har supplerende anført navnlig, at forklaringerne fra C og D ikke dokumenterer en langvarig praksis for, at renter beregnes efter indeholdelse af skat. Under alle omstændigheder har en sådan praksis ikke støtte i lovens ordlyd, formål eller forarbejder og heller ikke i erstatnings- og ansættelsesretlig praksis. Den skal derfor i givet fald tilsidesættes som uhjemlet.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagernes baggrund og problemstilling

I henholdsvis 2011 og 2013 pådrog A og B sig arbejdsskader, og de er begge i medfør af arbejdsskadesikringsloven tilkendt erstatning for erhvervsevnetab som løbende ydelse. De tilkendte beløb, der er skattepligtige efter reglerne om A-indkomst, udbetales af Tryg Forsikring A/S efter indeholdelse af skat. Tryg Forsikring har påbegyndt udbetaling af beløbene efter udløbet af den frist, der er fastsat i loven, og skal derfor betale renter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved afgørelser af 19. december 2019 bestemt, at renterne skal opgøres på grundlag af de tilkendte beløb efter indeholdelse af skat (nettobeløbene). Sagerne angår, om der er grundlag for at ændre disse afgørelser, således at A og B har krav på renter af de tilkendte beløb før indeholdelse af skat (bruttobeløbene).

Arbejdsskadesikringslovens § 26, stk. 1 og 3

Efter arbejdsskadesikringslovens § 26, stk. 1, udbetales erstatninger og godtgørelsesbeløb efter denne lov til tilskadekomne og efterladte. Efter stk. 3, 1. pkt., gælder, at hvis de i stk. 1 omhandlede beløb udbetales senere end 4 uger (nu 5 uger) fra datoen for underretningen om beløbets tilkendelse, forrentes beløbet fra udløbet af fristen med en årlig rente, der svarer til den rente, som er fastsat efter rentelovens § 5, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen i § 26, stk. 3, 1. pkt., angår forrentning af de "i stk. 1 omhandlede beløb", dvs. erstatninger og godtgørelsesbeløb efter arbejdsskadesikringsloven. Beskatning af disse beløb er ikke reguleret i arbejdsskadesikringsloven, men i skattelovgivningen, og bestemmelsen må derfor naturligt forstås således, at den sigter til de beløb, som arbejdsskademyndighederne har tilkendt, uanset hvordan sådanne beløb eventuelt beskattes. Som anført af landsretten giver forarbejderne til arbejdsskadesikringsloven ikke grundlag for at antage, at den tilskadekomne ikke har krav på renter af det fulde tilkendte beløb, og den nævnte forståelse er i overensstemmelse med almindelige principper for fastsættelse af erstatning, jf. bl.a. Højesterets dom af 18. august 1988 (UfR 1988.858), og med retsstillingen i sager om renteberegning ved forsinket betaling af løn.

Det må efter bevisførelsen anses for usikkert, i hvilket omfang der i arbejdsskademyndighederne og arbejdsskadeforsikringsselskaberne har været en fast praksis for at beregne renter på grundlag af det beløb, som er udbetalt, efter at der er indeholdt skat. Praksis kan allerede som følge heraf ikke begrunde et andet resultat end det anførte.

Særligt om arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1

Efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 1, har kommunerne og Udbetaling Danmark krav på refusion fra forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervsforsikring, hvis tilskadekomne eller de efterladte har fået udbetalt ydelser efter lov om social pension eller lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik for en periode, hvor der senere tilkendes erstatning som løbende ydelse for tab af erhvervsevne.

Der har ikke i de foreliggende sager vedrørende A og B været tale om refusionskrav efter bestemmelsen. Højesteret tager derfor ikke stilling til de spørgsmål om beregningen af renter, som kan opstå i sager, hvor der foreligger sådanne krav.

Konklusion

Højesteret tiltræder, at A og B har krav på renter af de tilkendte beløb før indeholdelse af skat. Højesteret stadfæster derfor landsrettens dom, dog således at sagsomkostninger for landsretten vedrørende B efter parternes samstemmende påstande fastsættes til 16.500 kr.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring i sagsomkostninger skal betale 16.500 kr. til HK Danmark som mandatar for B.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring be-tale 25.000 kr. til statskassen og 25.000 kr. til HK Danmark som mandatar for B.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne høje-steretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.